

STORTINGET

Innst. 17 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 1 S (2025–2026)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om svalbardbudsjettet 2026

Til Stortinget

Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Bakervik, Tonje Brenna, Nils-Ole Foshaug, Monica Nielsen og Trine Lise Sundnes, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati, Morten Kolbjørnsen og Sylvi Listhaug, fra Høyre, Peter Frølich, Erna Solberg og lederen Ine Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Bergstø, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fra Miljøpartiet De Grønne, Arild Hermstad, fra Kristelig Folkeparti, Jonas Andersen Sayed, og fra Venstre, Abid Raja, fremmer i denne innstillingen forslag til bevilgninger på svalbardbudsjettet.

Justis- og beredskapsdepartementet fremmer svalbardbudsjettet som en egen budsjettproposisjon samtidig med statsbudsjettet. Et eget svalbardbudsjett synliggjør inntekter og utgifter på øygruppa.

Hvert år blir det gitt et tilskudd fra statsbudsjettet til dekning av underskuddet på svalbardbudsjettet, jf.

Prop. 1 S (2025–2026) for Justis- og beredskapsdepartementet, kap. 480 post 50. Tilskuddet er inntektsført på svalbardbudsjettet kap. 3035.

I hovedsak er det den statlige administrasjonen av Svalbard som er finansiert på svalbardbudsjettet. Dette er blant annet virksomhet på Svalbard som er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet, og virksomhet som er underlagt andre fagdepartement. Longyearbyen lokalstyre får også bevilgningene sine over svalbardbudsjettet. Prop. 1 S (2025–2026) Svalbardbudsjettet gir videre en samlet oversikt over statlige bevilgninger til svalbardformål. Slike utgifter blir dekket over det ordinære statsbudsjettet på kapitlene til de ulike fagdepartementene.

Regjeringens forslag

Regjeringens forslag til budsjetttramme for svalbardbudsjettet for 2026 er på 804 mill. kroner, sammenliknet med 697,3 mill. kroner i det vedtatte budsjettet for 2025.

Underskuddet på svalbardbudsjettet for 2026 er stipulert til 569,6 mill. kroner og blir dekt inn gjennom et tilskudd på Justis- og beredskapsdepartementet sitt budsjett, kap. 480, post 50 Tilskudd. Tilskuddet til svalbardbudsjettet i saldert budsjett for 2025 var 477,1 mill. kroner.

Tabellen under viser regnskap 2024, saldert budsjett for 2025 og regjeringens forslag for 2026.

	Rekneskap 2024	Saldert budsjett 2025	(i 1 000 kr) Forslag 2026
Utgifter	806 070	697 339	804 028
Inntekter	801 866	697 339	804 028

Utgifter på programkategori 06.80 fordelt på kapittel

Kap. Nemning	Rekneskap 2024	Saldert bud- sjett 2025	Forslag 2026	(i 1 000 kr)
				Pst. endr. 25/26
0001 Tilskot til Svalbard kyrkje	6 000	6 230	6 500	4,3
0003 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	359 400	281 670	240 404	-14,7
0004 Tilskot til Svalbard Museum	14 900	15 470	16 000	3,4
0005 Sysselmeisteren (jf. kap. 3005)	96 782	95 500	106 038	6,0
0006 Sysselmeisterens transportteneste (jf. kap. 3006)	244 623	266 199	282 724	11,0
0007 Tilfeldige utgifter	54 018	0	0	0,0
0008 Tilskot til energistøtte i Longyearbyen	0	0	118 800	
0009 Kulturminnetiltak (jf. kap. 3009)	2 479	2 490	2 580	3,6
0011 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard	2 476	2 540	2 632	3,6
0017 Norsk Polarinstitutt – refusjon	4 100	4 250	4 403	3,6
0018 Navigasjonsinnretningar	4 255	4 750	5 050	6,3
0019 Meteorologisk institutt – husleige Bjørnøya og Hopen	8 141	8 400	8 702	3,6
0020 Statsbygg, Svalbard	2 373	2 500	2 590	3,6
0022 Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 3022)	6 524	7 340	7 604	3,6
Sum kategori 06.80	806 071	697 339	804 028	15,3

Inntekter på programkategori 06.80 fordelt på kapittel

Kap. Nemning	Rekneskap 2024	Saldert bud- sjett 2025	Forslag 2026	(i 1 000 kr)
				Pst. endr. 25/26
3005 Sysselmeisteren (jf. kap. 0005)	6 699	3 300	3 300	0
3006 Sysselmeisterens transportteneste (jf. kap. 0006)	237	500	500	0
3009 Kulturminnetiltak (jf. kap. 0009)	0	0	0	0
3022 Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 0022)	270	270	270	0
3030 Skattar og avgifter	239 968	216 219	230 396	6,6
3035 Tilskot frå statsbudsjettet	554 692	477 050	569 562	19,4
Sum kategori 06.80	801 866	697 339	804 028	15,3

Sakens dokumenter er tilgjengelig på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at Svalbard er et område med stor verdi for Norge, både som plattform for forskning og internasjonalt samarbeid, og som et viktig bidrag til norsk tilstedeværelse og ansvarlig forvaltning i Arktis. Komiteen understreker at de overordnede målene for svalbardpolitikken ligger fast, og at forvaltningen av Svalbard skal være forutsigbar og preget av kontinuitet. Komiteen understreker samtidig betydningen av at regjeringen jobber for å sikre at Longyearbyen forblir et levedyktig norsk lokalsamfunn og administrasjons-

senter, i tråd med målsettingen om å holde oppe norske samfunn på øygruppen.

Komiteen merker seg at regjeringen har som mål å følge opp målsettingene vedtatt ved behandlingen av Meld. St. 26 (2023–2024), jf. Innst. 36 S (2024–2025) om sterkere statlig styring og nasjonal kontroll på Svalbard, og styrking av Longyearbyen for å holde oppe det norske familiesamfunnet. Videre merker komiteen seg at regjeringen legger opp til at staten skal ta et større ansvar for energiforsyningen i Longyearbyen, for eksempel gjennom Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (Store Norske), og at arbeidet med å avklare ansvaret for energiforsyningen er igangsatt.

Komiteen viser til at aktiviteten på Svalbard er økende, og at interessen for forskningsbasert bruk av området fortsetter å stige. Et varmere klima gjør kyst-

områdene mer tilgjengelige for ulike typer fartøy. Komiteen understreker samtidig at den sikkerhetspolitiske situasjonen, både globalt og i Norges nærområder, er i rask endring. Komiteen legger derfor vekt på at beredskap og kontroll med aktivitet på Svalbard er avgjørende for å ivareta norsk suverenitet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og inngått avtale mellom partene 3. desember 2025. Flertallet er enige om at eventuelle endringer i forliket ikke skal gjennomføres uten full tilslutning fra alle forlikspartnerne og viser til Innst. 2 S (2025–2026). Det er enighet om at forliket binder partene i det videre arbeidet med statsbudsjettet for 2026. Flertallet viser til at forliket medfører endringer under Svalbardbudsjettet sammenlignet med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026.

Flertallet viser til anmodningsvedtakene omtalt i proposisjonen. Flertallet understreker at det i denne innstillingen ikke tar stilling til regjeringens rapportering på disse dersom det ikke er nevnt i merknader, men vil vise til Stortingets behandling av Meld. St. 4 (2025–2026) om regjeringens oppfølging av anmodningsvedtak.

Flertallet viser til budsjettforliket og til Innst. 2 S (2025–2026,) der bevilgningen på kap. 480 post 50 foreslås økt med 1,5 mill. kroner for å øke støtten til Den norske kirke på Svalbard. Flertallet viser til at den økte bevilgningen gjenspeiles av en økt inntekt under svalbardbudsjettets kap. 3035 på 1,5 mill. kroner og en

økt utgift på 1,5 mill. kroner under (post 1) post 70 Tilskot til Svalbard kyrkje.

Komiteens medlem fra Venstre viser til høringsinnspillet fra Longyearbyen lokalstyre, hvor det heter at:

«Svalbardbudsjettet er et av de viktigste virkemidlene for å realisere målene i norsk svalbardpolitikk. Stortinget har slått fast at politikken skal bygge på nasjonal kontroll, sterk statlig tilstedeværelse, forutsigbar samfunnsutvikling og et robust norsk familiesamfunn i Longyearbyen.

For å lykkes med dette må staten og Longyearbyen lokalstyre (LL) fungere i samspill. LL leverer mange av de samme tjenestene som en kommune på fastlandet – barnehage, skole, tekniske tjenester og planlegging – men har ikke samme tilgang til virkemidler som eksempelvis å skrive ut skatt og avgifter, og mange nøkkelfunksjoner som energi, bolig, beredskap og arealforvaltning ligger helt eller delvis til staten.

Lokalstyret er derfor både et lokalt folkevalgt organ og en del av statens forvaltningssystem på Svalbard. Samfunnet står nå midt i en omstilling: botiden blir kortere, norskandelen synker og barnetallet går ned. Skal utviklingen snus, må staten følge opp Svalbardmeldingens mål om insentiver som gjør det attraktivt for norske familier å bo og bli her.»

Dette medlem understreker viktigheten av tett og konstruktivt samarbeid mellom statlige organ og lokalstyret for Longyearbyen, og er av den oppfatning at lokalstyrets anbefalinger så langt det lar seg gjøre bør tillegges stor vekt i utviklingen av en politikk som sikrer bosetting og bolyst på Svalbard.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

På Svalbardbudsjettet for 2026 bevilges under:

Kap.	Post Svalbardbudsjettet	Per post	Sum kap.
Utgifter			
1	Tilskot til Svalbard kyrkje		
70	Tilskot til Svalbard kyrkje	8 000 000	8 000 000
3	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre		
50	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	240 404 000	240 404 000
4	Tilskot til Svalbard Museum		
70	Tilskot til Svalbard Museum	16 000 000	16 000 000
5	Sysselmeisteren (jf. kap. 3005)		
1	Driftsutgifter	106 038 000	106 038 000

Kap.	Post Svalbardbudsjettet	Per post	Sum kap.
6	Sysselmeisterens transportteneste (jf. kap. 3006)		
	1 Driftsutgifter	282 724 360	282 724 360
7	Tilfeldige utgifter		
	30 Skred- og bustadtiltak, <i>kan overføres</i>	0	
	70 Diverse tilskot	0	0
8	Tilskot til energistøtte i Longyearbyen		
	70 Tilskot til Svalbard Energi AS	118 800 000	118 800 000
9	Kulturminnetiltak (jf. kap. 3009)		
	1 Driftsutgifter	2 580 000	2 580 000
11	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard		
	1 Driftsutgifter	2 632 000	2 632 000
17	Norsk Polarinstitutt – refusjon		
	50 Refusjon	4 403 000	4 403 000
18	Navigasjonsinnretningar		
	1 Drift og vedlikehald	4 250 000	
	30 Nyanlegg og større vedlikehald, aerolykter og maritime fyr	800 000	5 050 000
19	Meteorologisk institutt – husleie Bjørnøya og Hopen		
	1 Driftsutgifter	8 702 400	8 702 400
20	Statsbygg, Svalbard		
	1 Driftsutgifter	2 590 000	2 590 000
22	Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 3022)		
	1 Driftsutgifter	7 604 240	7 604 240
Sum svalbardbudsjettet			
Sum departementets utgifter		805 528 000	805 528 000
Inntekter			
3005	Sysselmeisteren (jf. kap. 0005)		
	1 Diverse inntekter	300 000	
	2 Refusjonar m.m.	3 000 000	3 300 000
3006	Sysselmeisterens transportteneste (jf. kap. 0006)		
	1 Leigeinntekter frå private	0	
	2 Refusjonar frå det offentlege	500 000	500 000
3009	Kulturminnetiltak (jf. kap. 0009)		
	1 Diverse inntekter	0	0
3022	Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 0022)		
	1 Diverse inntekter	270 000	270 000
3030	Skattar og avgifter		
	70 Skattar m.m.	230 000 000	
	71 Utførselsavgift	0	
	72 Utmålsgebyr, årsavgift	396 000	230 396 000
3035	Tilskot frå statsbudsjettet		
	50 Tilskot	571 062 000	571 062 000
Sum svalbardbudsjettet			
Sum departementets inntekter		805 528 000	805 528 000

Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2026

II

§ 1 Bruksområde for vedtaket

Dette vedtaket gjeld utskriving av skatt på formue og inntekt for inntektsåret 2026 etter føresegnene i *lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard*. Vedtaket gjeld òg som grunnlag for utskriving av forskot på skatt for inntektsåret 2026, jf. *svalbardskattelova* § 5-1.

§ 2 Skatt på formue

Skatt på formue blir utrekna etter desse satsane:

- a) Personleg skattepliktig og dødsbu:
Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten og kommunane (maksimumssats).
- b) Selskap og samanslutningar som nemnde i skattelova § 2-36 andre ledd, og som ikkje er fritekne etter skattelova kap. 2:
Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten.

§ 3 Skatt på inntekt

Skatt på inntekt blir utrekna etter desse satsane:

- a) Inntekt som blir skattlagt ved lønnstrekk etter svalbardskattelova § 3-1:
Låg sats: 8 pst.
Høg sats: 22 pst.
- b) 22 pst. av den delen av selskapsoverskot som er høgare enn 15 mill. kroner, og som overstig summen av
 - 10 gonger kostnadene til lønn som blir skattlagt ved lønnstrekk
 - 0,20 gonger skattemessig verdi av anlegg, fast eigedom og annan realkapital som er på Svalbard ved utgangen av inntektsåret
- c) Anna inntekt: 16 pst.
Personlege skattyttarar skal ha eit frådrag i alminnelig inntekt som er omfatta av bokstav c, på 20 000 kroner.

§ 4 Avrundingsreglar

Ved utrekning av skatt skal formue og inntekt rundast nedover til nærmaste heile krone.

§ 5 Normalrentesatsen for rimeleg lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nemnd i skattelova § 5-12 fjerde ledd, jf. svalbardskattelova §§ 3-1 og 3-2, skal vere

den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

§ 6 Aksjonær i utlandet

Skatt på utbytte m.m. etter skattelova § 10-13, jf. svalbardskattelova § 3-2, er fastsett til 20 pst.

§ 7 Inntekt etter svalbardskattelova § 6-3

For inntekt som blir skattlagt etter svalbardskattelova § 6-3, skal satsen vere 8 pst.

Forslag til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterminen 2026

III

Meirinntektsfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2026 kan overskride løyvinga på

1. kap. 5, post 1, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3005, post 2
2. kap. 6, post 1, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3006, post 2
3. kap. 9, post 1, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3009, post 1

Forslag til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterminen 2026

IV

Meirinntektsfullmakt

Stortinget samtykkjer i at Finansdepartementet i 2026 kan overskride løyvinga på kap. 22, post 1, tilsvarende inntekter på kap. 3022, post 1.

Forslag til vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard, for budsjetterminen 2026

V

For budsjetterminen 2026 skal det svarast avgift til statskassa av kol som blir utført frå Svalbard, etter dei følgjande satsane:

- 1,0 pst. av verdien for dei første 100 000 tonna
- 0,9 pst. av verdien for dei neste 200 000 tonna
- 0,8 pst. av verdien for dei neste 300 000 tonna
- 0,7 pst. av verdien for dei neste 400 000 tonna
- 0,6 pst. av verdien for dei neste 500 000 tonna
- 0,5 pst. av verdien for dei neste 600 000 tonna
- 0,4 pst. av verdien for dei neste 700 000 tonna
- 0,3 pst. av verdien for dei neste 800 000 tonna
- 0,2 pst. av verdien for dei neste 900 000 tonna
- 0,1 pst. av verdien for dei neste 1 000 000 tonna

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 12. desember 2025

Ine Eriksen Søreide

leder

Trygve Slagsvold Vedum

ordfører

